

Sygn. akt VII U 253/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Katarzyna Błażejowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Wiktoria Niesiobędzka - Pawlak

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2019 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania P. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 4 lutego 2019 nr (...) - (...)

o zasiłek opiekuńczy

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującej prawo do zasiłku opiekuńczego za okres od 20 grudnia 2018r. do 22 grudnia 2018r.;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na rzecz odwołującej kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Katarzyna Błażejowska

Sygn. akt VII U 253/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 lutego 2019 r., znak (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonej P. F. prawa do zasiłku opiekuńczego za okres od dnia 20 grudnia 2018 r. do dnia 22 grudnia 2018 r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli poza ubezpieczonym są inni członkowie rodziny pozostający we wspólnym gospodarstwie domowym, mogący zapewnić opiekę dziecku lub choremu członkowi rodziny. W rzeczonym okresie we wspólnym gospodarstwie domowym pozostawał ojciec dziecka – M. F., którego zatrudnienie ustało z dniem 31 sierpnia 2018 r. i mógł zapewnić opiekę nad małoletnim, a w związku z tym prawo do zasiłku nie przysługuje.

Z powyższą decyzją nie zgodziła się ubezpieczona, która działając przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła od niej odwołanie. W uzasadnieniu odwołująca wskazała, iż w okresie od dnia 20 grudnia 2018 r. do dnia 22 grudnia 2018 r. sprawowała opiekę nad synem – H. F.. Z uwagi na chorobę męża – M. F. była jedyną osobą będącą w stanie zapewnić opiekę dziecku. Odwołująca podała, iż we wskazanym okresie M. F. był bezrobotny oraz chory. Jego stan

zdrowia wymagał opieki lekarskiej i intensywnego leczenia, a zatem w tym przypadku nie mógł udzielić koniecznej pomocy synowi, który wymagał zwiększonej opieki z uwagi na chorobę.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od odwołującej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Organ podtrzymał swoje stanowisko w uzasadnieniu. Nadto wskazał, iż odwołująca wypełniając wniosek o zasiłek opiekuńczy z powodu sprawowania opieki nad dzieckiem podała nieprawdziwe informacje, że nie ma innego domownika mogącego zapewnić opiekę nad dzieckiem i zaznaczając, że ojciec dziecka pracuje. Z danych dostępnych organowi rentowemu wynika natomiast, iż w spornym okresie M. F. był bezrobotny. Organ rentowy zazaczył, że kopia strony z kartoteki medycznej męża odwołującej odnosi się jedynie do dnia 18 grudnia 2018 r. i nie przedstawiono dowodów na okoliczność niezdolności do sprawowania opieki z powodu choroby w okresie od dnia 20 grudnia 2018 r. do dnia 22 grudnia 2018 r.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołująca P. F. od 2007 r. prowadziła działalność gospodarczą i podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu w razie choroby i macierzyństwa oraz ubezpieczeniu z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Okoliczności bezsporne

W dniu 21 grudnia 2018 r. ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie prawa do zasiłku opiekuńczego za okres od dnia 20 grudnia 2018 r. do dnia 22 grudnia 2018 r. z powodu choroby syna H. F.. W oświadczeniu do celów zapłaty zasiłku opiekuńczego ubezpieczona podała, iż brak domownika mogącego zapewnić opiekę nad chorym dzieckiem, gdyż ojciec dziecka nie pracuje, lecz od 18 grudnia 2018 r. był chory i nie był w stanie zapewnić opieki nad chorym dzieckiem. Oświadczenie to odpowiadało prawdzie, gdyż faktycznie ojciec dziecka z uwagi na swój stan zdrowia nie był w stanie zaopiekować się chorym dzieckiem.

Dowód: wniosek o zasiłek opiekuńczy – k. 10-11 akt rentowych, zaświadczenie lekarskie (...) seria (...) z dnia 20 grudnia 2018 r. – k. 6 akt rentowych, zeznania świadka M. F. – e protokół (...):08:42 – płyta CD k. 29, przesłuchanie stron – ubezpieczony – e protokół (...):10:33 – płyta CD k. 29, karta choroby pacjenta – k. 56-57

Decyzją z dnia 4 lutego 2019 r. znak (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział W B. odmówił ubezpieczonej P. F. prawa do zasiłku opiekuńczego za okres od dnia 20 grudnia 2018 r. do dnia 22 grudnia 2018 r.

Dowód: decyzja z dnia 4 lutego 2019 r. – k. 2 akt rentowych

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumentację zawartą w aktach sprawy jak i aktach rentowych, których autentyczność oraz wiarygodność nie były między stronami kwestionowane. Nadto Sąd oparł się na zeznaniach świadka M. F., które ocenił, jako logiczne, spójne, konsekwentne a nadto korelujące z pozostałym materiałem dowodowym, wobec czego Sąd nie znalazł podstaw, aby zakwestionować ich wiarygodność. Na tej samej podstawie Sąd oparł się na dowodzie z przesłuchania stron, który na zasadzie art. 302 k.p.c. były ograniczone do przesłuchania odwołującej i nie odmówił im wiarygodności.

Ustalone w sprawie okoliczności faktyczne były w zasadzie bezsporne. W każdym razie pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie kwestionował twierdzeń strony powodowej o faktach, ani nie wykazał, aby zeznania świadka czy powódki nie mogły stanowić podstawy do dokonywania ustaleń faktycznych (z uwagi np. na inne dowody, czy też niespójności, wewnętrzną ich sprzeczność, brak logiki itp.). Organ rentowy kwestionował prawo ubezpieczonego do zasiłku opiekuńczego z powodu pozostawiania we wspólnym gospodarstwie domowym innego członka rodziny mogącego zapewnić opiekę nad chorym dzieckiem.

W odniesieniu do żądania odwołującej należy w pierwszej kolejności wskazać, iż zgodnie z brzmieniem art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 645; zwany dalej, jako ustawa zasiłkowa) zasiłek opiekuńczy przysługuje ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym dzieckiem w wieku do ukończenia 14 lat. Jednakże w myśl art. 34 cytowanej ustawy zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli poza ubezpieczonym są inni członkowie rodziny pozostający we wspólnym gospodarstwie domowym, mogący zapewnić opiekę dziecku lub choremu członkowi rodziny. Nie dotyczy to jednak opieki sprawowanej nad chorym dzieckiem w wieku do 2 lat.

Z wyraźnego brzmienia tego przepisu wynika, że w sytuacji, gdy chodzi o dziecko w wieku powyżej 2 lat, zasiłek opiekuńczy przysługuje ubezpieczonemu pod warunkiem, iż nie ma innego domownika mogącego zapewnić opiekę nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny. Nie ulega wątpliwości, iż będący mężem ubezpieczonej ojciec dziecka, wychowujący wspólnie jeszcze jedno dziecko i razem z nią zamieszkujący, jest domownikiem w rozumieniu tego przepisu. Istotnym faktem jest jednak to, iż zgodnie z zaświadczeniem lekarskim wydanym w dniu 18 grudnia 2018 r. stwierdzono u niego objawy chorobowe, które mogły uniemożliwić mu opiekę nad chorym dzieckiem.

Sąd po pierwsze podkreśla, że przez użyte w tym przepisie określenie "mogący zapewnić opiekę dziecku" należy rozumieć, iż chodzi o obiektywną możliwość zapewnienia przez innego domownika dziecku tej opieki, a nie o subiektywne przeświadczenie co do możliwości (lub niemożliwości) sprawowania takiej opieki przez tego domownika, a każdą sprawę w związku z tym należy oceniać indywidualnie na gruncie ustalonego stanu faktycznego. W okolicznościach tej sprawy trzeba także zauważyć, że zarówno wykładnia językowa jak i celowościowa zwrotu „mogący zapewnić” prowadzi do wniosku, że chodzi tutaj nie o sam fakt obecności domownika w domu w okresie choroby innego członka rodziny, ale o faktyczną – obiektywną możliwość sprawowania tej opieki.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt ustalonego stanu faktycznego sprawy należało stwierdzić, że M. F., będący domownikiem przebywającym w czasie choroby dziecka ubezpieczonej nie był w stanie zapewnić należytej opieki. Podkreślenia wymaga fakt, iż odwołująca się oprócz opieki nad chorym dzieckiem wychowywała z mężem jeszcze drugie 7#letnie dziecko. W sytuacji choroby męża, której skutkiem było osłabienie i konieczność leczenia, ciężar opieki nad obojgiem dzieci spadł w większym wymiarze na odwołującą. Oprócz kwestii związanych z zapewnieniem opieki choremu dziecku w wieku około 5 lat i wymagającego oprócz podania leków, zapewnienia bezpieczeństwa i pomocy w czynnościach samoobsługowych konieczne jest również wykonywanie podobnych czynności w stosunku do zdrowego dziecka. Co prawda starszego, bardziej samodzielnemu, jednakże wymagającego również stosownej pomocy w codziennych czynnościach i poświęcenia wymaganej dla dziecka w tym wieku uwagi. Już samo pełnienie tych obowiązków w stosunku do zdrowego dziecka przez osobę chorą jest wysoce ryzykowne, co mogłoby spowodować jego zachorowanie i stanowiłoby niepotrzebne obciążenie dla młodego organizmu, tym bardziej uzasadnionym wydaje się być powierzenie opieki nad chorym dzieckiem osobie, która jest w pełni zdrowa i nie będzie stanowić niepotrzebnego narażenia chorego dziecka na wtórne infekcje oraz dodatkowe dolegliwości chorobowe.

Chybiony jest również argument organu rentowego, iż zaświadczenie lekarskie wystawione w dniu 18 grudnia 2018 r. i stwierdzające dolegliwości chorobowe M. F. nie jest wystarczającym dowodem pozwalającym na uznanie, iż w okresie od dnia 20 grudnia 2018 r. do dnia 22 grudnia 2018 r. był niezdolny do sprawowania opieki nad chorym dzieckiem. Należy zauważyć, że okres ten nie jest odległy od wystawionego zaświadczenia w dniu 18 grudnia 2018 r. Ponadto po przebytej chorobie i ustąpieniu objawów wymagany jest również okres rekonwalescencji, który w tym przypadku co prawda nie może być nadmiernie długi, jednakże stan osłabienia organizmu może utrzymywać się w sposób ściśle indywidualny. Przy tym należy wskazać, że wymaganie dowodzenia niezdolności do sprawowania opieki nad chorym dzieckiem zaświadczeniem lekarskim w sytuacji, gdy dana osoba nie wie z góry i nie zakłada potrzeby przygotowania takiego dowodu, nie może prowadzić do odmowy prawa do zasiłku opiekuńczego w okolicznościach, co najmniej wysoce prawdopodobnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 2 wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., stosownie do wyniku sprawy, którą odwołująca wygrała w całości. Zgodnie z treścią art. 98 §1 k.p.c. strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na koszty procesu, które poniosła odwołująca składa się wynagrodzenie ustanowionego w sprawie pełnomocnika. Dlatego też wysokość przyznanych kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił na podstawie §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w myśl, którego stawka minimalna wynagrodzenia radcy prawnego za prowadzenie sprawy o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego wynosi 180 zł. Uwzględniając niezbędny nakład pracy pełnomocnika przyczyniający się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd zasądził podwójną stawkę maksymalną w kwocie 360 zł.

SSR Katarzyna Błazejowska